

OPINIA

KRAJOWEJ RADY SĄDOWNICTWA

z dnia 18 lipca 2008 r.

w przedmiocie prezydenckiego projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz innych ustaw.

Krajowa Rada Sądownictwa pozytywnie opiniuje przedłożony projekt zmian w ustawie Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz innych ustaw. W zasadniczej części projekt jest zbieżny ze stanowiskiem Krajowej Rady Sądownictwa z dnia 13 marca 2008 roku. Część proponowanych zmian zasługuje na ocenę pozytywną, inne natomiast wymagają komentarza.

Krajowa Rada Sądownictwa sygnalizuje, iż w toku rozpoczętego procesu ustawodawczego należałoby rozważyć także zmianę art. 91 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (jak postulowano w stanowisku z dnia 12 czerwca 2008 r. w sprawie dodatku orzeczniczego oraz w stanowisku z dnia 13 marca 2008 r. - Propozycja Krajowej Rady Sądownictwa wyrażona w formie projektu ustawy o zmianie ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych oraz niektórych innych ustaw). Sposób ustalania wynagrodzeń sędziowskich jest wadliwy, czego efektem zdaniem Rady jest ciągle utrzymywanie się tendencji spadkowej zwłaszcza poziomu wynagrodzeń sędziów pierwszego szczebla, co godzi w zasadę wyrażoną w art. 178 ust. 2 Konstytucji.

Art. 1 pkt 8 projektu.

Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa regulacja przewidziana w projektowanym art. 59a § 2 zakładająca, że w przypadku nieuwzględnienia za pierwszym razem wniosku sędziego grodzkiego o powołanie na stanowisko sędziego sądu rejonowego, kolejny wniosek można złożyć dopiero po 2 latach od złożenia wniosku poprzedniego, jest rozwiązaniem nieuzasadnionym. Proponowana zmiana różnicuje pozycję sędziów i stawia sędziego grodzkiego w gorszym położeniu w procedurze ubiegania się o wyższe stanowisko.

Art. 1 pkt 10 projektu.

Wykluczenie możliwości ubiegania się o stanowisko sędziego sądu rejonowego przez przedstawicieli innych zawodów prawniczych nie jest zasadne. Tak daleka zmiana koncepcji drogi dochodzenia do stanowiska sędziego sądu rejonowego, zakładająca, że sędzią wyżej

wymienionego sądu może zostać tylko sędzia grodzki nie jest zdaniem Rady potrzebna. Zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa przedstawiciele innych zawodów prawniczych powinni mieć – przy wylegitymowaniu się odpowiednim stażem w wykonywaniu danego zawodu - możliwość ubiegania się o powołanie na każdy szczebel urzędu sędziowskiego – a zatem sędziego grodzkiego, rejonowego, okręgowego, apelacyjnego, a nie jak proponuje projektodawca tylko na stanowiska sędziego grodzkiego, okręgowego i apelacyjnego. Wszakże urząd sędziego winien być ukoronowaniem kariery prawniczej i nabór na stanowiska sędziowskie winien się odbywać z kręgów najlepszych prawników, także z innych zawodów prawniczych.

Proponowana zmiana ograniczałaby dostęp do służby publicznej – do powołania na stanowisko sędziego sądu rejonowego – w sposób, który zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa musi zostać oceniony negatywnie w płaszczyźnie gwarancji z art. 60 Konstytucji.

Szczególne uwagi Rady zwróciło także zamknięcie dostępu do zawodu sędziego referendarzom sądowym i asystentom sędziego, jaki był zapewniony w dotychczas obowiązującym art. 61 usp. Projekt jest w tym zakresie nieuzasadniony merytorycznie i jest zdaniem Krajowej Rady Sądownictwa wadliwy. Za zasadne wydaje się umożliwienie w/w przedstawicielom zawodów prawniczych aspirowanie choćby na stanowisko sędziego grodzkiego.

Art. 1 pkt 17, art. 4. projektu

Projektowane przepisy ustanawiając zasady ubiegania się o stanowisko referendarza sądowego i określając krąg osób zwolnionych z odbywania stażu urzędniczego pomijają osoby, które odbyły aplikację sądową prowadzoną na podstawie przepisów obowiązujących przed dniem wejścia w życie ustawy z dnia 1 lipca 2005 roku o Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury. Zdaniem Rady jest to błędne rozwiązanie.

Art. 1 pkt 16. projektu

Zgodnie z opinią Rady z dnia 12 czerwca 2008 r. w przedmiocie projektu ustawy o Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury, która dokładnie sygnalizuje najistotniejsze problemy obecnie dotyczące materię w/w ustawy, konieczne jest odmienne niż aktualnie ustalenie zasad nadzoru merytorycznego nad aplikacją sądową. Brak możliwości jakiegokolwiek współdecydowania przez środowisko sędziów o procesie kształcenia sędziów i przygotowania kandydatów do pełnienia urzędu, jak również pozbawienie Krajowej Rady

Sądownictwa realnego wpływu na ten proces, pozostaje w sprzeczności z przyjętą w Konstytucji zasadą trójpodziału władz. Przedstawiona koncepcja funkcjonowania instytucji zajmującej się kompleksowo kształceniem i doskonaleniem zawodowym oddaje pełnię kompetencji w tym zakresie wyłącznie władzy wykonawczej, budzi sprzeciw Krajowej Rady Sądownictwa i jest niezgodne z opinią Rady Konsultacyjnej Sędziów Europejskich (CCJE) nr 10 (2007) z dnia 23 listopada 2007 r.

Art. 1 pkt 18. projektu

W pracach legislacyjnych nad projektowanym przepisem trzeba uwzględnić projekt rządowy zmiany tego przepisu przewiduje zmianę wysokości rekompensaty dla ławników za jeden dzień wykonywania czynności w sądzie na 6,25% minimalnego wynagrodzenia za pracę.

Art. 9 pkt 8 b) projektu.

Rozwiązanie proponowane w art. 10f ust 8 jest sprzeczne z przyjętą koncepcją konkursu na stanowiska sędziowskie, zbędne zatem wydaje się tworzenie „listy egzaminowanych aplikantów” wobec jej wątpliwej przydatności.